

พระราชบัญญัติ
เครื่องหมายครุฑพ่าห์
พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔

เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายครุฑ
พ่าห์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่อง
หมายครุฑพ่าห์ พ.ศ. ๒๕๓๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ขอบังคับ ประกาศ และ
ระเบียบในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่ง
ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้
แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องหมายครุฑพ่าห์” หมายความว่า เครื่อง
หมายรูปครุฑ พระครุฑพ่าห์ หรือพระครุฑพ่าห์ ไม่ว่าในอริยาบ
ใด และไม่ว่ามีข้อความ ภาพหรือเครื่องหมายอื่นประกอบด้วย
หรือไม่

“ตราตั้ง” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่นาย
กรัฐมนตรีออกให้แก่ห้างร้านหรือบริษัทเพื่อแสดงว่าเป็นห้างร้าน
หรือบริษัทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามที่ได้รับพระบรม
ราชานุญาตตามมาตรา ๑๐

“เครื่องหมายตราตั้ง” หมายความว่า เครื่องหมาย
ครุฑพ่าห์ที่ห้างร้านหรือบริษัทมีสิทธิจะใช้เมื่อได้รับตราตั้งแล้ว

มาตรา ๕ การทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ในราชการ
ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ การทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ในราชการ
ในพระองค์พระมหากษัตริย์ให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

มาตรา ๗ การทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ในกรณีอื่น
ได้นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๘ การขอพระราชทานตราตั้ง คุณสมบัติอื่นของ
ผู้ขอพระราชทานตราตั้งและการทำหรือใช้เครื่องหมายตราตั้งให้
เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ห้างร้านหรือบริษัทขอพระราชทานตราตั้งต้อง
มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติบุคคลที่ประกอบกิจการอันควรแก่
การได้รับพระราชทานตราตั้ง

(๒) มีฐานะการเงินดีและไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๓) ประกอบธุรกิจโดยสุจริตและไม่ขัดต่อ
กฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) คุณสมบัติอื่นใดที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ เมื่อสำนักพระราชวังได้ตรวจสอบและพิจารณา
เห็นว่า ห้างร้านหรือบริษัทใดที่ขอพระราชทานตราตั้งสมควรได้
รับพระราชทานตราตั้ง ให้ นำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระ
ราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชา

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

อนุญาตแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีออกตราตั้งให้และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ เมื่อปรากฏว่าห้างร้านหรือบริษัทใดที่ได้รับพระราชทานตราตั้งขาดคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนตราตั้งที่ได้ออกให้ตามมาตรา ๑๐ และให้ห้างร้านหรือบริษัทนั้นหมดสิทธิที่จะใช้ตราตั้ง และเครื่องหมายตราตั้งต่อไป

การสั่งเพิกถอนตราตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓ ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ ตราตั้งหรือเครื่องหมายตราตั้ง กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้เกิดผลอันเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๕ หรือมีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ การทำหรือใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์หรือเครื่องหมายตราตั้งให้คงเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ขอบบังคับ ประกาศ และ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

ระเบียบว่าด้วยการนั้นต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ ผู้ใดได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์หรือมีสิทธิใช้เครื่องหมายตราตั้งอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นยังคงมีสิทธิใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์หรือเครื่องหมายตราตั้งนั้นได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใดได้ใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นแจ้งเป็นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ดำเนินการเลิกใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์นั้นให้เสร็จสิ้นภายในสองปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์ซึ่งเป็นดวงตราแผ่นดินชนิดหนึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงถึงการงานในราชการ และเป็นเครื่องหมายตราตั้งแสดงถึงห้างร้านหรือบริษัทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจนแพร่หลายเป็นที่ทราบกันทั่วไป สมควรกำหนดให้การใช้เครื่องหมายครุฑพ่าห์เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้